

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

ДОКЛАД
НА ОМБУДСМАНА КАТО НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА
ИЗВЪРШЕНА ПРОВЕРКА В ЗАТВОР ПЛОВДИВ, ЗАТВОРНИЧЕСКО
ОБЩЕЖИТИЕ ОТ ОТКРИТ ТИП „СМОЛЯН“, ЗАТВОРНИЧЕСКО ОБЩЕЖИТИЕ
ОТ ОТКРИТ ТИП „ХЕБРОС“, СЛЕДСТВЕН АРЕСТ КЪМ ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ
„ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“-ПЛОВДИВ, СЛЕДСТВЕН АРЕСТ –
СМОЛЯН, ВТОРО И ТРЕТО РАЙОННО ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ ПРИ
ОДМВР-ПЛОВДИВ

В изпълнение на Заповед № НПМ-17#1/09.03.2026 г. на омбудсмана на Република България, екип на омбудсмана, в състав от четирима експерти, извърши планирана проверка в периода: 16.03 - 20.03.2026 г., в следните обекти:

1. Затвор - гр. Пловдив;
2. ЗООТ „Хеброс“;
3. ЗООТ „Смолян“;
4. Следствен арест - гр. Смолян;
5. Арест към РСИН - гр. Пловдив;
6. 02 РУ към ОДМВР - гр. Пловдив;
7. 03 РУ към ОДМВР- гр. Пловдив.

Проверката е извършена съобразно утвърден график за планирани проверки на омбудсмана като Национален превантивен механизъм за 2026 г. и с оглед проследяване напредъка по изпълнението на неговите препоръки, отправени след предходната му проверка през 2022 г.

Ръководствата и служителите, работещи в горепосочените обекти оказаха пълно съдействие на проверяващия екип на омбудсмана, като осигуриха достъп до всички помещения, предоставиха поискани документи и не се намесваха в комуникацията му с настанените лица.

I. СТРУКТУРИ КЪМ МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Затвор Пловдив

Затворът е посетен от екип на Националния превантивен механизъм (НПМ) през 2022 г. Тогава е било установено, че е извършен частичен ремонт в кухнята на затвора, установено е завишено наличие на вредители, лоши условия в помещенията в зоната за повишена сигурност и в приемното отделение. Екипът на омбудсмана е констатирал наличието на влага и мухъл по стените, ограничен достъп до дневна светлина, а подовата настилка е само от бетон, без никакво покритие върху него.

Общата баня, разположена в междинно помещение между двата затворнически корпуса на затвора, е била в крайно незадоволително състояние.

В своя доклад по горепосочената проверка, омбудсманът като НПМ е отправил следните препоръки:

До министъра на правосъдието:

- Извършване на спешни ремонти за отстраняване на влагата и мухъла в спалните помещения, както и на подовата настилка;
- Извършване на спешен ремонт на общата баня, намираща се в междинно помещение между двата корпуса на затвора, предназначена за ползване от всички лишени от свобода;
- Спешен ремонт на санитарния възел в Цеха за пластмасови детайли;
- Стартиране в най-кратък срок на започналия проект „Осигуряване на сигурна и безопасна материална среда в затворите и арестите“, финансиран по програма „Правосъдие“, Програмна област 19 от Норвежкия финансов механизъм 2014-2021 г. за подобряване на материално-битовите условия в затвора;
- Предприемане на необходимите действия за закупуване на нови дюшеци и подмяната им във всички места за лишаване от свобода;
- Новият Списък на разрешените лични вещи, предмети и хранителни продукти, които лишените от свобода могат да получават, ползват и държат при себе си или на определените за целта места да бъде преразгледан и коригиран и да бъде допуснато използването на електрически кани с по-голяма вместимост – закупени от затворническата лавка.

До главния директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“:

- Да бъдат отпуснати финансови средства за закупуване на нов електропарен казан и извършване на профилактика/ремонт на по-добрия в техническо отношение и работещ към момента на тогавашната проверка казан от съществуващите в кухнята.

До началника на Затвор Пловдив:

- При възможност да се наемат допълнително медицински специалисти и да се улесни работния процес в МЦ, както и да се подобри качеството на медицинската помощ за лишените от свобода в затвора.

Капацитет и материални условия

Жилищната част на Затвор Пловдив, в която се настаняват лишените от свобода, е разпределена в два двуетажни затворнически корпуса. Общата ѝ площ е 1475,78 кв. м., което при стандарт от 4 кв. м. **позволява настаняването на общо 379 лица.**

Според представена справка в периода от 01.01.2025 до 31.12.2025 г. в затвора са били настанени общо 499 души, от които 265 обвиняеми, 23 подсъдими и 211 осъдени.

От началото на 2026 г. до момента на проверката са били настанени общо 119 лица, от които 47 обвиняеми, 10 подсъдими и 62 осъдени.

В деня на проверката, в Затвор Пловдив бяха настанени 393 лица, от които 5 обвиняеми, 59 подсъдими и 329 осъдени.

Екипът на НПМ беше информиран, че от края на 2024 г. **единият затворнически корпус е освободен поради извършването на основни ремонтни дейности в него.** Това води до пренаселване на другия корпус, а някои от лишените от свобода, които следва да

търпят наказанието в Затвор Пловдив са временно преместени в други обекти на ГДИН, като Затворническо общежитие от затворен тип „Кремиковци“ към Затвор София.

Началникът на затвор Пловдив сподели, че дейностите в освободеното крило са към завършване, но се планира след този етап, лишените от свобода да бъдат преместени в него, за да се освободи другият корпус за основни строително-ремонтни дейности. Това ще доведе до пренаселване на новоремонтирания затворнически корпус с 60-70 лица над допустимия капацитет.

С оглед на гореизложеното омбудсманът на Република България приема отправените до министъра на правосъдието препоръки относно извършването на ремонтни дейности и стартиране на проекта по Норвежкия финансов механизъм за частично изпълнени.

Екипът на НПМ констатира, че към момента материално-битовите условия в населения затворнически корпус са лоши поради временната пренаселеност, **която ще се запази и след завършване на ремонта, до цялостното ремонтване на сградите на затвора.**

В спалните помещения са настанени между 8 и 10 лишени от свобода. Всяка килия разполага със собствен санитарен възел. Помещенията са с добър достъп до естествена дневна светлина, оборудвани са с легла, маса със столове, шкафове за лични вещи на настанените лица.

На видно място в коридорите са поставени телефони със списъци на телефони за ползване на правна помощ.

Коридорът на първия етаж в населения корпус Спално помещение на лишени от свобода

Спално помещение на лишени от свобода

Санитарен възел

На всеки етаж от действащия затворнически корпус има обособено помещение като фитнес зала, в което лишените от свобода спортуват по график.

Част от настанените лица се оплакаха от наличието на хлебарки и дървеници в спалните помещения. От администрацията на затвора съобщиха, че имат обучен служител, снабден с необходимата екипировка и оборудване за извършване на дезинфекция, дезинсекция и дератизация (ДДД).

Горепосоченото длъжностно лице извършва ДДД обработки всеки месец, като след всяко пръскане срещу вредителите се съставя протокол. Поради ниски температури през м. януари 2026 г. не са били извършвани съответните обработки.

Пренаселването на затворническия корпус значително затруднява борбата срещу вредителите. Поради тези причини, **омбудсманът като НПМ отправя препоръка до началника за Затвор Пловдив да се учестят периодите на ДДД обработките в спалните помещения, а когато настъпи моментът лишените от свобода да бъдат преместени в ремонтирания затворнически корпус, предварително да бъдат предприети сериозни мерки за неутрализирането на всякаква възможност за пренасяне на вредители в него.**

В хода на проверката се установи, че лишените от свобода са със сменени спални дюшеци, поради което **омбудсманът на Република България намира отправената препоръка до министъра на правосъдието за изпълнена.**

Къпането в Затвор Пловдив се извършва по график в обща баня, намираща се в междинно помещение между двата затворнически корпуса. Същата продължава да бъде в лошо състояние. Ръководството на затвора увери проверяващия екип, че в най-скоро време предстои лишените от свобода да използват изцяло обновени две бани в ремонтирания корпус.

Общата баня в Затвор Пловдив към момента

Затвор Пловдив разполага с перално помещение, в което се изпират дрехите на лишените от свобода. Към момента на проверката същото беше оборудвано с три перални и една сушилня. Една от пералните не работеше след настъпила повреда, поради което омбудсманът като НПМ отправя препоръка до началника на затвора да бъдат предприети действия за нейната поправка и да бъде отново въведена в експлоатация във възможно най-кратък срок.

Перално помещение в Затвор Пловдив

В пералното помещение работеха двама лишени от свобода, които споделиха, че са доволни от работните условия и им се осигурява всичко необходимо за изпълнение на служебните им задължения.

Затворът разполага с вътрешен двор за престой на открито, с възможност и за провеждане на различни социално-спортни събития. При обиколката, екипът на НПМ констатира, че фасадите на затворническите корпуси са с остаряла и падаща мазилка, поради което омбудсманът като НПМ отправя препоръка до министъра на правосъдието да бъдат предприети действия за извършването на ремонтни дейности по външните стени на обекта.

Външната фасада на затвора

Лишените от свобода се хранят съобразно утвърден график в затворническата столова. Отвеждането за хранене в столовата и връщането става организирано. По време на хранене лицата са длъжни да спазват установения ред и дисциплина.

С разрешение на началника на затвора, лишените от свобода със здравословни проблеми, които изпитват затруднения да ходят до общата столова, могат да се хранят в спалните си помещения.

На лежачо болните в медицинския център лишени от свобода, храната се раздава от определено за това лице.

Видно от представените месечни менюта, храната, която се сервира в Затвор Пловдив, е разнообразна с достатъчно количество и калории.

Обектът има и мюсюлманско меню, вегетарианско меню, както и диетични менюта съобразени със здравословните състояния на някои лишени от свобода.

В затворническата кухня работят общо 15 лишени от свобода под ръководството на професионален готвач.

Складовете и хладилните камери, в които се съхраняват хранителните продукти, се поддържат в добро състояние. В кухнята има и хладилник за съхранение на хранителни проби с поставен температурен дневник на него.

Инсталациите и инвентарите в хладилниците и хладилните камери се почистват и дезинфекцират редовно.

При констатирани технически нередности на хладилниците и хладилните камери, незабавно се предприемат действия да се потърси съдействието на квалифицирани специалисти.

Столова в Затвор Пловдив

Кухненски уреди в затворническата кухня

Склад за хранителни продукти в кухнята на Затвор Пловдив

В хода на проверката, екипът на НПМ установи наличието на закупен нов конвектомат, който не е изваден от опаковката и не е въведен в експлоатация. От администрацията информираха, че този уред е малък за тяхната кухня и не влиза в употреба. **При тези обстоятелства, проверяващият екип се обърна към началника на Затвор Пловдив, който предприе незабавни действия посоченият конвектомат да бъде транспортиран за нуждите на кухнята на Затворническо общежитие от открит тип „Смолян“.**

Екипът на НПМ констатира още, че затворническата кухня има нужда от трифазна печка, тип фурна, поради което **омбудсманът като НПМ отправя препоръка до началника на Затвор Пловдив да бъдат предприети действия за закупуването на подобен уред.**

В другия затворнически корпус проверяващият екип констатира, че основните ремонтни дейности, които се извършват в него от края на 2024 г. са в довършителна финална фаза. Вътрешните стени са напълно измазани с нова мазилка и боядисани, вратите на спалните помещения са сменени, извършен е цялостен ремонт на таваните, сменено е осветлението, навсякъде са поставени нови радиатори за отопление, поставени са нови контакти за електрически уреди, прозорците са с нови дограми, общите бани са с плочки и нови души, а санитарните възли са оборудвани с нови тоалетни чинии и мивки от порцелан.

Коридор в ремонтния корпус

Спално помещение в ремонтния корпус

Санитарен възел

Обща баня в ремонтния корпус

В хода на ремонта проблемът с хлебарки, дървеници и други вредители в затворническия корпус е напълно преодолян. Обектът разполага и със специално обособени спални помещения за трудноподвижни лица.

Лишените от свобода могат да си закупуват необходими за тях продукти като храни, козметика, тютюневи изделия, електрически уреди и др. от намиращата се на територията на затвора лавка. Отделните групи пазаруват съобразно утвърден график. Лавката работи всеки ден от седмицата без четвъртък и неделя. Към момента на проверката обектът беше затворен.

Трудова дейност и образователен процес в рамките на затвора и общежитията

Според представена от затворническата администрация справка в Затвор Пловдив и затворническите общежития (ЗООТ „Хеброс“ и ЗООТ „Смолян“) към 28.02.2026г. са настанени общо 410 лишени от свобода. От тях 234 лица са ангажирани с трудова заетост, разпределени по работни обекти: комунално-битова дейност, доброволен неплатен труд и към ДП „Фонд Затворно Дело“ ТП Пловдив и подразделение Смолян, които са разпределени, както следва:

- С комунално-битова дейност са ангажирани общо 57 лишени от свобода, като по-голяма част от тях работят при условия на 4 часа платен труд и 4 часа доброволен неплатен труд;

- С доброволен неплатен труд са ангажирани 111 лишени от свобода;
- Към ДП „Фонд Затворно Дело“ – производствени звена са ангажирани 64 лишени от свобода;
- На външни работни обекти към ДП „Фонд Затворно Дело“ са ангажирани 8 лишени от свобода от ЗООТ „Хеброс“ и 10 лишени от свобода от ЗООТ „Смолян“.

Част от лишените от свобода работят в цеха при затвора, ангажирани с ръчна изработка на пластмасови изделия. Според устно предоставена информация в деня на проверката в обектът работеха общо **около 50 лица**. Те са разпределени в няколко помещения, извършвайки различни дейности под ръководството и надзора на представител на работодателя.

Новопостъпилите лишени от свобода за работа в цеха преминават през задължително едномесечно обучение като доброволен труд. След завършване на обучението работещите преминават на редовно платена трудова заетост. Повечето от тях работят по осем часа на ден, а тези, които ходят на училище, работят по четири часа на ден.

Работодателят е осигурил всичко необходимо на работещите лишени от свобода като инструменти, работни престилки, ръкавици и маски. За тези, които имат късогледство или далекогледство, са осигурени и очила със съответния диоптер.

Цех за сглобяване на ел.изделия в Затвор Пловдив

Тоалетната при затворническия цех продължава да бъде в лошо състояние и на етажа, където е разположена се носи силна неприятна миризма. С оглед на това, омбудсманът като НПМ намира отправената препоръка до министъра на правосъдието за неизпълнена.

Тоалетната, разположена в цеха

Предвид горните обстоятелства, омбудсманът на Република България отправя препоръка до ДП „Фонд Затворно Дело“ да бъдат предприети спешни ремонтни дейности на санитарния възел в цеха.

В Затвор Пловдив функционира начално училище, филиал на СУ „Св. Иван Рилски“ при Затвор София.

Според представена справка през учебната 2024/2025 г. в училището са били записани **общо 36 ученици**. Поради изтърпяване на наказанието, условно предсрочно освобождаване, преместване в затворническо общежитие или друг затвор, в края на годината са завършили **15 ученици**.

През настоящата учебна година са създадени две паралелки с общо 32 лишени от свобода. От тях 16 ученици са от първи до четвърти клас, а останалите 16 са от пети до шести клас. Към момента на проверката броят на учениците е **18 лишени от свобода**.

В училището работят общо двама учители. Сградата, в която се помещава, разполага с класна стая и с учителска стая.

По време на проверката се провеждаха учебни занятия за първи клас. Присъстващите лишени от свобода изразиха благодарност към училището и споделиха, че до не много отдавна не са могли да напишат собствените си имена, а сега могат да четат и пишат. Същите заявиха, че в училището няма санитарен възел и при необходимост ползван санитарния възел на цеха.

Предвид горното, омбудсманът като НПМ отправя препоръка до началника на Затвор Пловдив да бъде изграден санитарен възел в училището.

Училището при Затвор Пловдив

Лишените от свобода могат да посещават намиращата се в затвора библиотека, която разполага с богата колекция от книги, списания и сборници. Според работещия в нея библиотекар, който е лишен от свобода, общият брой на колекцията включва 11762 печатни издания.

Проведени интервюта с лишени от свобода

По време на проверката в приемното отделение на затвора, екипът на НПИМ се среща с лишения от свобода Ф. А. Д., който беше във видимо недобро състояние. При проверката на неговия случай се установи, че той сравнително наскоро е постъпил в затвора, споделил е, че има здравословни проблеми и има медицински документи, които удостоверяват неговите заболявания. От администрацията очакват близките му да представят съответните епикризи. При постъпване в затвора му е бил извършен задължителен медицински преглед, при който медицинските специалисти са установили, че няма наличие на сериозни предпоставки, които налагат настаняването му в болнично заведение.

При проверка на едно от спалните помещения друг лишен от свобода С. Т. С. сподели, че страда от сериозни проблеми с бъбреците. В миналото му е бил премахнат единия бъбрек и понастоящем има проблеми с другия. Необходима е медицинска интервенция, но от медицинския стационар са го информирали, че трябва да я покрие със собствени средства. Лицето е социално слабо и близките му също не могат да го подпомогнат финансово.

Установи се, че на лишения от свобода му е бил отстранен единият бъбрек след нефролитиаза и гнойна инфекция, а във втория му бъбрек е установено наличието на конкремент. Пациентът се притеснява от възможно инфектиране на единствения му здрав бъбрек. Същевременно няма никакви доходи, с които да заплати за консултативите при литотрипсия. Въпросът беше поставен на вниманието на началника на затвора в това число относно възможността заплащането да се извърши от ГДИН, както и обсъден с личния лекар на лишените от свобода. При необходимост от Затвор Пловдив имат готовност да изпратят лишения от свобода за лечение в СБАЛЛС при Затвор София.

В хода на проверката друг лишен от свобода Б. В. М. се оплака, че е отписан от училище. Екипът на НПИМ констатира, че лицето е било наказано заради изключително сериозно нарушение на дисциплината по време на учебните занятия. Б. В. М. страда от

психическо заболяване, предизвикано от консумация на медикаментозни вещества. Неколкократно е бил конвоиран за лечение в Психиатричното отделение на болницата при Затвор Ловеч. От администрацията на затвора заявиха, че са предприети действия да бъде издаден ТЕЛК на лицето.

Лишеният от свобода В. В. Г. се оплака пред проверяващия екип, че страда от проблеми с крака. При разглеждане на неговия случай се установи, че лицето е лежало в медицинския стационар на затвора и е било конвоирано неколкократно до спешните отделения на местни болници, преглеждал го е съдов хирург и е бил настаняван в болницата при Затвор Ловеч. Видно от представените документи, от администрацията на затвора редовно се предприемат действия за състоянието на В. В. Г.

Друг лишен от свобода К. Н. З. сподели, че има накриво зараснала счупена тазобедрена става и няма назначен личен асистент, който да му помага. По отношение на неговия случай, екипът на НПМ установи, че той е бил настанен в затвора в това си състояние. Лежал е в медицинския център, където са му предложили да му бъде назначен личен асистент, но той е отказал. Изписали са го по негово собствено желание и е напуснал болничната стая на самостоятелен ход.

Медицинските лица на затвора следят постоянно състоянието на К. Н. З. Към момента на проверката, същият не е с влошено здравословно състояние.

В спалното помещение, където беше настанен К. Н. З., пребиваваше и Т. М. Б., който сподели, че съпругата му наскоро е преминала тежка операция, възстановяването след нея е сложно и няма кой да се грижи за нея. Лишеният от свобода желаше да му бъде прекъснато наказанието, за да е до нея и да ѝ помага. След извършена справка по неговия случай се установи, че на лицето му остава кратък период за доизтърпяване на наложеното му наказание, поради което към момента няма как да се предприемат действия за прекъсване.

Екипът на НПМ проведе личен разговор и с лишения от свобода В. Р. П., който помоли за съдействие да бъде установено какво възнаграждение получава и какви удържки по наложени запори му се налагат. Изрази съмнения, че неправомерно му се удържа цялото възнаграждение. След проведен разговор с ръководството на затвора, както и изискана справка от финансово-счетоводен отдел на затвора, беше установено, че лицето има множество задължения, включително задължения за изплащане на издръжка, при които сумата се удържа изцяло. Администрацията на затвора официално потвърди, че удържките, които се изпълняват са стриктно в рамките на ограниченията и предвижданията на закона по отношение на т.нар. несеквестрируем доход. След събиране на цялата информация, лишеният от свобода беше допълнително писмено информиран за констатациите по неговия случай.

Процедури по подадени жалби, молби и сигнали от лишените от свобода

Според представена справка от Затвор Пловдив в периода 02.01.2025 – 19.03.2026 г. има общо **158 броя жалби и сигнали**, подадени от лишените от свобода.

Горепосочените жалби и сигнали са подавани предимно до началника на затвора, органите на съдебната власт, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, Министерство на правосъдието и Министерство на здравеопазването.

Кутия за кореспонденция на л.св. с омбудсмана

На територията на затвора има обособена пощенска кутия за подаване на жалби до различни институции, в това число и омбудсмана на Република България.

През 2025 г. лишените от свобода са подали общо **131 молби за условно предсрочно освобождаване**, от които 57 са били уважени от съда, 61 не са били уважени от съда, производствата по 9 молби са били прекратени, а 4 лишени от свобода са се отказали.

От 01.01.2026 до 18.03.2026 г. лишените от свобода са подали общо 16 молби за условно предсрочно освобождаване, от които 10 са уважени от съда, 6 не са уважени от съда, 1 лишен от свобода се е отказал да бъде разгледана молбата му, а други 2 производства са прекратени.

Щатно обезпечаване

Видно от представено длъжностно разписание, утвърдено на 16.02.2026 г., общата численост на персонала в Затвор Пловдив е **231 служители**, от които 211 се назначават на служебно правоотношение, а 20 се назначават на трудово правоотношение.

Сред предвидените длъжности за сектор „Надзорно-охранителна дейност“ са 1 началник, 6 главни надзиратели, 1 инспектор надзорно-охранителна техника, 5 командири на отделение и 114 надзиратели.

Надзорно-охранителният състав е разпределен в пет отделения, основно на 12-часови дружества (08:00-20:00 ч. и 20:00 ч.-08:00 ч.). Има и двама надзиратели на 8-часови дружества.

Работното време на всички останали служители в администрацията на затвора е от 08:30 до 17:00 ч.

Според представени сведения от затворническата администрация към 20.03.2026 г. в Затвор Пловдив има 6 свободни бройки, от които една е за главен надзирател и две са за надзиратели.

За свободната длъжност главен надзирател е обявен конкурс със Заповед № ЧР-05-286/26.09.2025 г. на министъра на правосъдието, която към момента на проверката е в етап „крайно класиране“.

За свободните длъжности за надзиратели няма данни за обявени конкурси, поради което **омбудсманът като НПМ отправя препоръка до министъра на правосъдието за откриване на съответните конкурсни процедури.**

Медицинско обслужване

В медицинския център (МЦ) на затвора на длъжността директор работи лекар, който обаче е в продължителен отпуск поради временна неработоспособност. На трудов договор е назначен лекарски асистент, а по щат работи само един лекар по дентална медицина.

Лишените от свобода имат също служебно определен общопрактикуващ (личен) лекар, който посещава затвора на място, както и общежитията към него.

Спешните случаи се поемат от повикани на място екипи на Центъра за спешна медицинска помощ, като не се съобщава за откази от посещения, както и за откази от страна на лечебни заведения да бъдат прегледани (хоспитализирани) лишени от свобода.

При психиатрична симптоматика пациентите се извеждат за преглед в Центъра за психично здраве в града.

Медицинският кабинет разполага с необходимото за дейността му оборудване и апаратура, лекарствени продукти и консумативи.

Има спешен шкаф, в който е констатирано, че лекарствените продукти и консумативи са в срок на годност.

Медицинският шкаф

Медицинска апаратура

Както и в другите затвори, лекарствени продукти се осигуряват от фирма по договор с ГДИН, като от затвора заявяват количества от необходимите и налични в техническа спецификация (списък) лекарствени продукти.

Със заповед на началника на затвора е регламентирано създаването на комисия, която да проверява финансовото състояние на лишените от свобода за период от 6 месеца назад, относно доплащането на лекарства от бюджета на ГДИН.

При проверка на медицинската документация беше констатирано, че е пълна и се води редовно. При проверка на Регистъра за травматични увреждания на лишените от

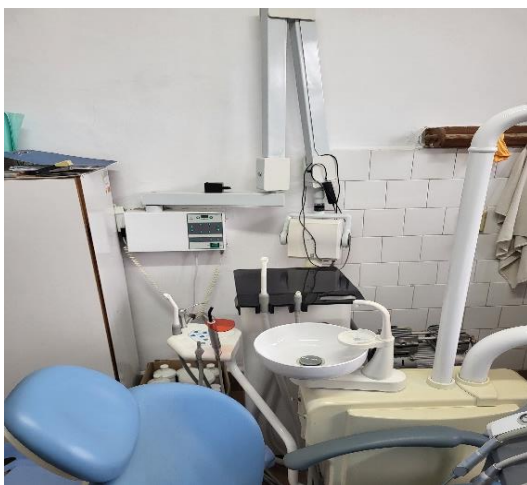
свобода и задържаните под стража за 2026 г. са регистрирани **9** случая, а през 2025 г. – **30**, през 2024 г. – **17**.

Същевременно беше констатирано наличието на „тетрадка фиксирани“, в която е отразено прилагането на мерки за временно физическо ограничаване с неоправдано голяма и в противоречие с изискванията на нормативната уредба продължителност. Съгласно получената в тази връзка информация имобилизирането се извършва с белезници, като пациентите се настаняват в изолятора, където им се провежда постоянно наблюдение. Самата имобилизация е с продължителност до 2 часа, след което пациентът се освобождавал, но оставал в изолятора под наблюдение за регистрирания в тетрадката срок. Екипът на омбудсмана като НПМ отправи препоръка да се регистрират коректно имобилизацията и изолациите с върната продължителност и по отделно.

Стационарът на МЦ разполага с три стаи и изолятор, на вратата на който има подвижно метално прозорче. Към момента на проверката имаше настанен един полиморбиден пациент с наднормено тегло, ампутиран пръсти на двата крака и отворена рана на корема, по линия алба над пъпа, която пациентът постоянно „почиства“ с клечки за уши. Обсъдено е здравословното му състояние както с него, така и с лекарския асистент на затвора. Представя консултация с хирург и обръща внимание върху наличието на диагноза, която обаче е включена в графа Анамнеза и не е потвърдено. Сред основните му искания са за: предсрочно освобождаване, назначаване на личен асистент, както и за провеждане на лечение във външно лечебно заведение. **Исканията са обсъдени с началника на затвора, като съгласно получената от него информация са подадени документи за прекъсване изпълнението на наказанието за провеждане на лечение.**

При проведените интервюта с лишени от свобода в корпуса на затвора някои от тях споделиха оплаквания, имащи отношение към медицинското им обслужване, които бяха обсъдени с лекарския асистент, а също с началника на затвора.

Медицинският център разполага с добре оборудван дентален кабинет, от лекар по дентална медицина, работещ на договор. Прегледите и лечението не се отчитат към НЗОК, заплащането на лекаря и материалите се осигуряват от затвора (с изключение на зъботехническите услуги и изделия).

Денталният кабинет

Съгласно предоставената справка, към момента лишени от свобода със следните хронични, изискващи медицинско наблюдение заболявания са: СПИН: 2; Туберкулоза: 5; Хепатит: 61; Наркомании и психични заболявания: 32.

Затворническо общежитие от открит тип „Хеброс“ (ЗООТ „Хеброс“)

ЗООТ „Хеброс“ се намира в непосредствена близост до Затвора Пловдив, като е изцяло реновирано по проект „Осигуряване на сигурна и безопасна материална среда в затворите и арестите“, който Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН) изпълнява по Програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм (НФМ) 2014-2021.

ЗООТ „Хеброс“ /корпус/

По проекта освен цялостното реновиране на общежитието, са изградени и *т.нар. преходни отделения (half-way house)* с капацитет до 9 лишени от свобода. Идеята е там да се настаняват лишени от свобода, с малък остатък от присъдите си, като постепенно бъдат адаптирани за живота навън. **Към деня на проверката, в преходното отделение все още нямаше настанени лица, макар че са създадени всички необходими условия за това.**

С оглед на това, омбудсманът като НПМ препоръчва на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да предприеме действия за издаване на съответното разпореждане за въвеждане в експлоатация на преходното отделение в ЗООТ „Хеброс“, с оглед осигуряване на неговото ефективно функциониране и използване по предназначение.

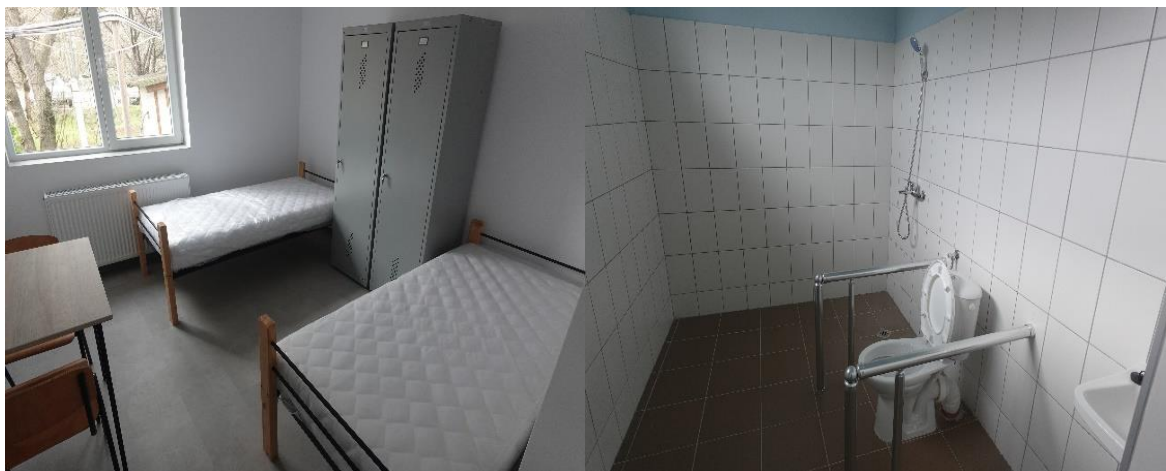
Капацитетът на ЗООТ на база 4 кв.м е за до **130 л.св.**, в деня на проверката в общежитието имаше настанени **63 л.св.**, като повечето бяха по работни обекти.

Настаняването на лишени от свобода е в двойни стаи по двама лишени от свобода.

В ЗООТ са изградени и две спални помещения, които са предвидени за лица с физически увреждания.

Всяко спално помещение разполага със собствен санитарен възел с мивка и душ. Оборудвано е с легла, масичка и столове, шкафове за лични вещи. В коридора на всеки етаж има обособен кухненски кът с уреди и хладилник, с възможност лишените от свобода да си

приготвят храна. Условието в ЗООТ напълно отговарят на всички международни и европейски изисквания.

Спално помещение в ЗООТ

Санитарен възел за лица с физически увреждания

Храната в ЗООТ се приготвя в кухнята на затвора по предварително утвърдено меню от началника. Лишените от свобода се хранят във външно помещение, тип барака, намираща се на територията на ЗООТ, където се провеждат и свижданията. На разположение на лишените от свобода на територията на ЗООТ има затворническа лавка.

Проверяващият екип установи, че помещението, в което в момента се хранят лишените от свобода, не е с добри условия, като има възможност и да се изгради нова столова. **Във връзка с това, омбудсманът като НПМ отправя препоръка до началника на ЗООТ „Хеброс“ да се предприемат мерки за преодоляване на констатираните неподходящи условия в помещението за хранене, включително чрез изграждане на нова столова, с цел осигуряване на достойни условия за хранене на лишените от свобода.**

Кухненски кът в ЗООТ

Столова и място за свиждане

Щатно обезпечаване

В ЗООТ „Хеброс“ щатът формално е запълнен, като са назначени 6 „командири на отделения“ и 6 „надзиратели“.

Независимо от това, с оглед новопостроената сграда и необходимостта от обезпечаване на дейности като конвоиране, охрана и ежедневна организация на режима, се установява, че наличният щат е недостатъчен за ефективното осъществяване на охранителната дейност.

Недостигът на персонал е сред системните проблеми, многократно констатирани в дейността на омбудсмана като Национален превантивен механизъм, като води до затруднения в гарантирането на сигурността и нормалното функциониране на местата за лишаване от свобода .

С оглед на това, омбудсманът като НПМ препоръчва на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да извърши преценка и да предприеме действия за разкриване на допълнителни щатни бройки в ЗООТ „Хеброс“ с оглед осигуряване на необходимото кадрово обезпечаване за гарантиране на сигурността, ефективното изпълнение на служебните задължения и нормалното функциониране на общежитието.

Трудова дейност

Участието на лишените от свобода от ЗООТ „Хеброс“ в трудовата дейност има за цел постигането на тяхната бъдеща ресоциализация. Лишените от свобода работят предимно в обслужващата дейност, домакиния щат, външни работни обекти (**8 л.св.**) и на доброволен неплатен труд със заповеди за откриване на работни обекти на гл. директор на ГДИН и началника на затвора гр.Пловдив. **9 л.св.** са назначени на домакиния щат и обслужваща дейност към ЗООТ „Хеброс, двама от тях които са назначени на длъжност „чистач“ , на доброволен неплатен труд.

12 л.св. са разпределени на домакиния щат и обслужваща дейност към корпуса на затвора.

Ежедневно средно в ЗООТ „Хеброс“ работят около **25-30 л.св.** основно към домакиния щат, външни работни обекти и доброволен неплатен труд.

Всички външни работни обекти за отдаване на труд на л.св. са открити на основание заповед на гл.директор на ГДИН гр.София и имат сключени договори за отдаване на труд.

Процедури по подадени жалби, молби и сигнали от лишените от свобода

Според изискан и представен отчет за правния статус на л.св. в ЗООТ „Хеброс“, за отчетния период са били наложени 15 дисциплинарни наказания. Наградени са **84 л.св.**

Изготвени са общо 5 предложения за замяна на режима в следващ по-лек , като на 5 л.св. режимът е заменен от общ на лек.

През отчетния период са изготвени 3 справки за помилване. След подадени молби на л. св. за УПО до Окръжен съд гр. Пловдив са изготвени 37 становища, като общо - **31** лишени от свобода са освободени условно предсрочно, от които 20 са с наложена пробационна мярка, а 11 от тях са без пробационна мярка.

Отказано е УПО на 4 л.св. Декларация за оттегляне на молбата си за УПО до Окръжен съд са подали 2 л.св.

Проверяващият екип не установи подавани жалби във връзка с лоши условия и отношение от страна на затворническата администрация. Такива данни не бяха събрани и по време на проведените интервюта с лишени от свобода в деня на проверката.

Медицинско обслужване

Медицинското обслужване в ЗООТ се осъществява от медицинско лице (лекар или лекарски асистент) от Затвора Пловдив, което посещава общежитието веднъж седмично, като носи със себе си медицинско оборудване и консумативи. Личният лекар на лишени от свобода също посещава общежитието при необходимост.

Медицинският кабинет е нов, но в него липсва каквото и да е медицинско оборудване, както и спешен шкаф и шкаф с лекарства, масичка за манипулации и др.

Медицинският кабинет на ЗООТ

При проведените интервюта с лишени от свобода един от тях, който провежда диализа три пъти седмично, съобщи за здравословен проблем - заболяване на дясното око, като изяви желание да бъде прегледан от специалист и евентуално опериран. Сподели за вече извършена операция на другото око и констатациите при прегледите.

Проблемът беше обсъден с ръководството на общежитието и на затвора, като е получено уверение, че консултацията ще бъде проведена своевременно.

Денталната помощ се осигурява чрез лекаря по дентална медицина на затвора, а при необходимост – чрез извеждане и преглед от външен зъболекар.

Затворническо общежитие от открит тип „Смолян“ (ЗООТ „Смолян“)

ЗООТ „Смолян“ към Затвор Пловдив е разположено в местност „Герзовица“. Сградата се състои от четири етажа. На първи етаж е разположена администрацията на общежитието, както и помещения за настаняване и наказателни килии.

На територията на общежитието се намира още лавка и място за свиждане, кухня и столова, клуб, спортна площадка, библиотека, параклис, цех за млекопроизводство. На

четвъртия етаж е разположен Следствен арест - гр. Смолян, също подчинен на Затвора Пловдив.

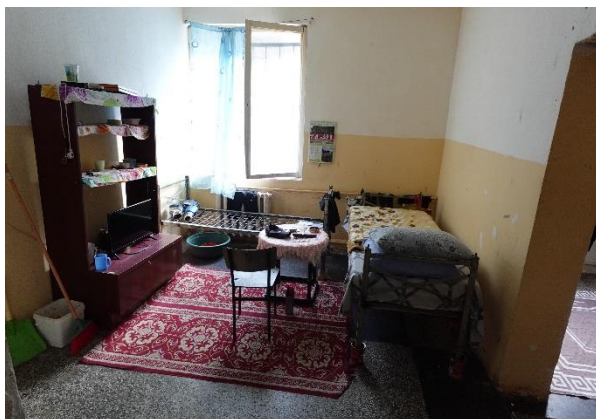
Общият капацитет на общежитието на база 4 кв.м. е за до **122 лишени от свобода**. Към деня на проверката в ЗООТ бяха настанени **91 л.св, всички осъдени с влязла в сила присъда**. От тях, **12 л.св. с медицински оплаквания бяха настанени в медицински стационар за наблюдение**. В деня на проверката, не беше установена пренаселеност и се спазваше изискуемата жилищна площ от 4 кв.м.

Битови условия

От последната проверка на омбудсмана като Национален превантивен механизъм, при която са били констатирани незадоволителни материално-битови условия, в затворническото общежитие от открит тип (ЗООТ) са предприети мерки за подобряването им.

Извършена е подмяна на санитарните възли, като остарелите тоалетни тип „клекала“ са заменени със съвременни санитарни съоръжения със седалки.

Спалните помещения, в които са настанени лишените от свобода, са разположени на няколко етажа, като в по-голямата си част разполагат със самостоятелни санитарни възли и достъп до общи бани.

Спално помещение за настаняване

Общата баня

Помещенията имат осигурен достъп до естествена дневна светлина, съобразно изискванията за минимален жизнен стандарт в местата за лишаване от свобода.

Всички помещения са оборудвани с основни мебели - легла, маси, столове и шкафове за съхранение на лични вещи.

Прането на личното и спалното бельо се извършва по утвърден график, съобразен с вътрешния ред. За целта е обособено специално помещение, оборудвано с четири перални машини и един изпарител, които към момента на проверката са в добро техническо състояние и позволяват ефективно обслужване на нуждите на настанените лица. В баните е обособено отделно пространство с възможност за сушене на дрехи.

Перално помещение

Изпарител

Проведени интервюта с лишени от свобода

В хода на проверката и проведените разговори с лишени от свобода, бяха получени основно оплаквания от наличието на вредители - хлебарки и дървеници. В повечето помещения част от лишени от свобода бяха изградили своеобразни „капани“ против вредителите. Лишените от свобода потвърдиха, че се извършва регулярно пръскане, но без особено добър резултат. Във връзка с това бяха изискани протоколите от извършваните ДДД обработки в общежитието. Установи се, че обработката се извършва от специално обучен служител - домакин, като за последните три месеци според предоставените справки такава е била извършвана на **09.01.2026г., **06.02.2026 г.** и **06.03.2026 г.**, като третирането е обхващало всички помещения в корпуса.**

С оглед на горното, омбудсманът като НПМ препоръчва на началника на ЗООТ да бъдат учестени периодите на пръскане против вредители като временна мярка за спиране на разпространението на вредители в помещенията.

В хода на проведено интервю, лишен от свобода заяви, че се нуждае от стоматологична помощ, но не е извеждан за преглед. Във връзка с това, проверяващият екип пое ангажимент да запознае ръководството на ЗООТ с проблема му. След разговор с началника на ЗООТ, се установи, че лишеният от свобода предстои да бъде изведен на преглед в града.

По време на проверката, при проведените разговори насаме, не бяха събрани сведения и данни за лошо отношение, проява на насилие и неоказване на съдействие от страна на затворническата администрация спрямо лишените от свобода. Голяма част от оплакванията на лишените от свобода касаеха въпроси, свързани с възможностите им за предсрочно освобождаване и/или прекъсване на наказанието, несъгласие с актове на съдилища и прокуратурата, несъгласие с наложени запрори върху личните им партиди. Във връзка с това им бяха разяснени възможностите за ползване на правна помощ и реда за обжалване на актове на съд и прокуратура.

Изхранване

Храната в ЗООТ се приготвя в кухнята към общежитието по предварително утвърдено меню от началника на общежитието. Лишените от свобода се хранят в столовата,

намираща се на територията на ЗООТ, с изключение на настанените в медицинския стационар, които се хранят в спалните си помещения.

На разположение на лишените от свобода има затворническа лавка, която работи всеки ден без четвъртък. В пространството на лавката се провеждат и свижданията с близки.

По време на проверката бяха изискани актуални седмични менюта, бяха проверени кухнята, хладилните и складовите помещения.

Видно от представените от администрацията менюта, храната, която консумират лишените от свобода е разнообразна, с наличие на месни и рибни продукти, плодове и зеленчуци, и достатъчна като количество и калориен състав. В хода на проверката, лишените от свобода преобладаващо споделяха, че са доволни от храната. Предвидени са специални менюта за лицата, които следва да спазват диета поради здравословни или религиозни причини, както и се раздават допълнителни хранителни добавки за работещите лишени от свобода.

Печката на дърва

Нефункциониращата печка

Кухнята е оборудвана с необходимите кухненски уреди като казани, печки, фурни и готварски плотове. Към нея има складове и хладилни камери за съхраняване на хранителните продукти, както и миялно помещение.

Екипът на омбудсмана констатира, че кухнята се поддържа в сравнително добро състояние, но някои от електрическите ѝ уреди са стари, амортизирани и има необходимост да бъдат подменени с нови. Беше установено, че храната на лишените от свобода се приготвя на стара печка на дърва, която се нуждае от подмяна.

Същевременно беше установено и, че в непосредствена близост до столовата, има обособен кухненски кът, но с неработеща печка, което на практика лишава настанените лица от възможност да си приготвят храна сами.

Предвид горното, омбудсманът като НПМ отправя препоръка до началника на Затвора Пловдив, за нуждите на ЗООТ „Смолян“ да бъде закупена нова печка за кухнята, както и да се осигури печка, на която лишените от свобода да могат да си приготвят храна самостоятелно.

Щатно обезпечаване

Охраната в ЗООТ “Смолян” се осъществява от 26 щ. бр. надзиратели и 5 бр. командири на отделение. Всички служители от НОС са преминали курс за първоначална подготовка. Към деня на проверката имаше един незает щ. брой за надзирател, за което предстои да се обяви конкурс.

Надзорно-охранителният състав в ЗО „Смолян“ работят на 12 часови смени.

НОС е структуриран в пет (5) отделения, като всяко отделение се състои от един КО и шест надзиратели.

Обучение и трудова дейност

Към момента в ЗООТ „Смолян“ няма записани ученици лишени от свобода.

С лишените от свобода се осъществява индивидуална и групова работа по различни теми. Осъществяват се редица индивидуални срещи и беседи, на които се обсъждат проблеми от личен характер, осъществява се индивидуално-консултативна дейност, провеждат се разговори за преодоляването на различни трудности. Лишените от свобода са подпомагани за възстановяване и подобряване на връзки с близки, разясняван им е правният статус и конкретни насоки за облекчаването му.

През 2025г. в ЗООТ Смолян са реализирани специализирани групови програми на теми: „Толерантност в затвора, толерантност в живота”, „Обучение на лишени от свобода млади правонарушители в умения за асертивно поведение”, „Програма за шофирани, след употреба на алкохол”, „Умения за мислене” и т.н.

Към деня на проверката, **от 91 настанени л.св., 61 полагат трудова дейност** под формата на доброволен, платен труд и на домакински щат. **5** лишени от свобода бяха в почивка по график в деня на проверката, но също полагат труд. Трудовата дейност се осъществява в рамките на ЗООТ, както и на различни външни обекти-козеферма, кравеферма, Община Смолян, в земеделско стопанство и към външни фирми. Според предоставената справка от работещите **61 л.св. 31** лица полагат доброволен труд, **23** са на платен труд, **7** лишени от свобода са на **4 часа** доброволен труд и **4 часа** платен труд.

Цех за млечни продукти

Кисело мляко

Процедури по подаване на жалби, молби и сигнали от лишени от свобода

Според изискана и предоставена справка от администрацията на ЗООТ, през 2026г. не са постъпили и не са били разгледани молби и жалби от лишени от свобода. За 2025 г. са представени **10 броя жалби и сигнали**, повечето от които касаят вербална или физическа

саморазправа между лишените от свобода. При разглеждането им са взети обяснения, изготвени са докладни записки и са наложени дисциплинарни наказания при доказана вина.

Срещу отношението на двама служители от НОС са представени две жалби, които са разгледани и са били решени като неоснователни. Има 1 бр. жалба от лишен от свобода срещу условията в наказателна килия, **след което са взети мерки за поставяне на преграда за тоалет в наказателната килия.**

През 2025г. от ЗООТ „Смолян ” условно предсрочно са били освободени 20 лишени от свобода, като 8 от тях са без пробационна мярка. Броят подадени молби за УПО са **32, като 20 от тях са подкрепени от администрацията на затвора.**

За 2026г. само един лишен от свобода е освободен условно предсрочно, като е подкрепен от администрацията на затвора.

Към настоящият момент не са подавани други молби за УПО.

Медицинско обслужване

Медицинското обслужване се извършва от лекар, на граждански договор от 24.02.2026г., който работи по предварително обявен месечен график и към момента на проверката отсъстваше. Преди него в затворническото общежитие е работил медицински фелдшер, който предвид възрастта си е изпитвал затруднения при работата и е напуснал.

Служебно избран общопрактикуващ (личен) лекар на лишените от свобода е лекарят на Затвора - Пловдив, който при необходимост издава медицински направления, а също рецепти за лекарствени продукти, заплащани напълно или частично от НЗОК.

Спешните случаи се поемат от повикани на място екипи на Центъра за спешна медицинска помощ, като не се съобщава за откази от посещения, както и за откази от страна на МБАЛ „Д-р Братан Шукеров“ АД - Смолян да бъдат прегледани /хоспитализирани лишени от свобода.

Медицинският кабинет разполага с минималното, необходимо за дейността му оборудване. Има спешен шкаф, в който е констатирано, че лекарствените продукти и консумативи са в срок на годност.

Спешен шкаф

Лекарският кабинет

При проверка на Регистъра за траматични увреждани на лишените от свобода е установено, че за настоящата 2026 г. няма регистрирани случаи, през 2025г. е регистриран **1** случай, а през 2024 г.- **2**.

Лекарствените продукти се осигуряват от фирма по договор с ГДИН, като от затвора заявяват количества от необходимите и налични в техническа спецификация (списък) лекарствени продукти. Също така е получена информация, че лишени от свобода заплащат сами за лекарствени продукти извън списъка, а също доплащат за такива, които са частично реимбурсирани от НЗОК.

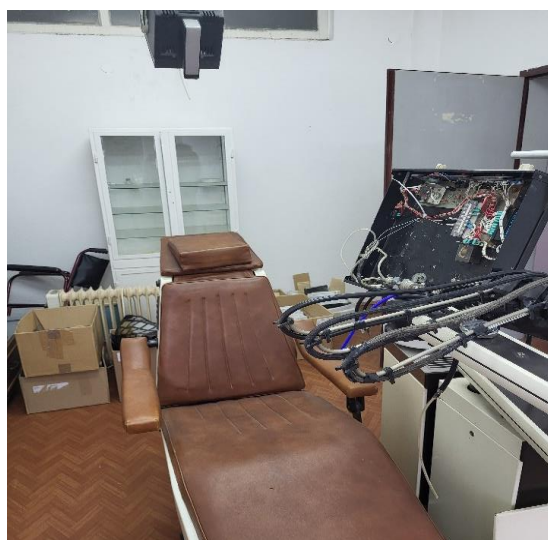
В случай, че лишеният от свобода няма никакви доходи, съществува възможност лекарствените продукти да бъдат заплатени от затвора.

В коридора, в който се намира Медицинският център, има и стаи, в които са настанени 9 лишени от свобода, единият от които е техен асистент. При проведените интервюта лишените от свобода не споделиха оплаквания относно обема и качеството на оказаната им медицинска помощ и наблюдение.

Предоставена е справка за лишените от свобода с хронични заболявания към момента на проверката, както следва: Мозъчен инсулт: 2, Хроничен панкреатит: 1; Психични заболявания: 2; Захарен диабет: 2, на лечение с инсулин.

Медицински кабинет

Дентален кабинет

Към медицинския център има зъболекарски кабинет, оборудването на което се нуждае от обновяване и ремонт. Началникът на общежитието сподели, че продължава да търси лекар по дентална медицина, който да работи в кабинета по договор. Към момента медицинското обслужване се извършва от лекар по дентална медицина в гр. Смолян (в четвъртък), както и от други лекари от града, с които лишените от свобода и техните близки уговарят час сами.

Следствен арест Смолян към Затвора Пловдив

Следственият арест се помещава на четвъртия етаж на ЗООТ „Смолян“, на подчинение към затвора. Арестът разполага с капацитет до **21 задържани**, разпределени в 7 помещения за настаняване. Обособени са помещения, в които отделно да се настаняват жени и непълнолетни.

Към деня на проверката, в ареста бяха настанени общо **8 задържани лица** - всички пълнолетни мъже.

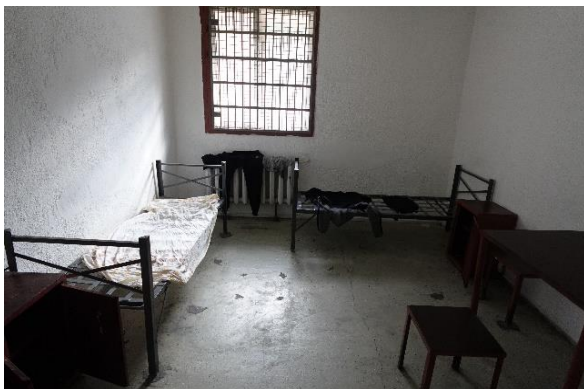
За 2025 г. през ареста са преминали общо **55 задържани** и осъдени лица, както следва:

- с мярка за неотклонение „задържане под стража” са- **18**;
- с мярка за неотклонение до 72 часа- **9**;
- с постоянна мярка с опр. на съда- **0**;
- по делегация са- **28**;
- задържани лица над шест месеца без връчен обвинителен акт- **3**;
- пребивавали жени- **2**;
- непълнолетни- **1**;
- чужденци- **1**;

Не се установи наличие на пренаселеност в помещенията и се спазва изискуемата жилищна площ от 4 кв.м.

Арестът разполага с необходимата техника като компютър, телефонна централа, СОТ- система, видеонаблюдение, радиостанции, а в дежурната стая и коридора пред килиите - климатици. Обезпечени са и със специализиран автомобил, който се използва, както за административни нужди, така и за превоз на НОС.

Всяка килия разполага с обособен санитарен възел. Спазват се основните права на задържаните лица, като са осигурени необходимите условия за живот: отопление, храна, баня, място за престой на открито. Помещенията за настаняване са за до 3 лица при спазване на изискуемата жилищна площ от 4 кв.м., с осигурен достъп до дневна светлина и възможност за проветряване на помещенията.

Помещение за настаняване

Санитарен възел

Задържаните имат право на телефонни разговори, свиждане, срещи със защитници, кореспонденция и т.н. На задържаните лица е осигурена възможност за ползване на лични телевизионни и радио приемници, за което има изградена във всички килии ел. инсталация.

Лишените от свобода разполагат с шкафове за личен багаж и хладилник за съхранение на хранителни продукти, получени при свиждане.

Храната за задържаните лица се осигурява от стола на ЗО - гр. Смолян.

Извършва се редовно основно почистване, хигиенизиране на килиите. Бельото на лишените от свобода се сменя ежеседмично.

На разположение на лишените от свобода има обособено дворно пространство, където могат да се възползват от правото си на престой.

Място за престой на открито

Процедури и събрани сведения от разговори

Проверяващият екип не установи задържани лица да са подавали жалби и/или сигнали, свързани с лошо отношение от страна на персонала на ареста и администрацията. Регистрирани са молби за промяна на мярката, молби за подстригване, хигиенист, за медицински прегледи, вкл. и стоматолог и др.

При проведените разговори отново бяха събрани оплакванията относно мярката за неотклонение, възможностите ѝ за изменение с по-лека мярка и др. Във връзка с това, лицата бяха насочени към ползване на правна помощ, както и бяха запознати с възможностите за ползване на безплатна такава.

Предвид това, омбудсманът като НПМ препоръчва с цел съблюдаване правата на задържаните на достъп до адвокат, на видно място в коридора, по възможност до телефонния апарат за провеждане на разговори, да се постави актуален Списък на дежурните адвокати от област Смолян и област Пловдив.

Медицинско обслужване

МЦ е разположен в същата сграда. В него има лекарски кабинет, но вече няколко години няма назначен медицински специалист, видно и от наличната, но неводена няколко години медицинска документация. Медицинското обслужване на задържаните лица се осъществява от лекаря на затворническото общежитие, като нуждаещите се от медицинска помощ се конвоират до лекарския кабинет на общежитието.

При проведените интервюта задържаните лица не съобщиха за оплаквания, имащи отношение към медицинското им обслужване. Един от задържаните е със сърдечно-съдово заболяване и претърпяна интервенция, на антикоагулантна терапия, за контрола и дозирането, на която съобщи, че му се извършват изследвания веднъж месечно. Сподели също за наличието на десностранна ингвинална херния, за която е бил прегледан от лекаря на общежитието (който е хирург) предния ден и която подлежи на оперативно отстраняване.

При проведения в тази връзка телефонен разговор с лекаря той потвърди, но уточни, че пациентът е настоял да се лекува в гр. София. Двама от останалите пациенти са с

остатъчни явления след прекарани инсулти и реинсулти и се нуждаят от постоянна грижа и медицинско наблюдение.

Следствен арест към Областна служба „Изпълнение на наказанията“ – Пловдив (ОСИН-Пловдив)

Последно следственият арест е посетен през 2022 г. от екип на Националния превантивен механизъм. След извършената проверка омбудсманът на Република България отправи препоръка до главния директор на ГДИН да обедини структурата и дейността на медицинските служби на ареста в гр. Пловдив и на Затвор Пловдив.

Капацитет и материални условия

В хода на настоящата проверка екипът на НПМ се срещна с директора на ОСИН-Пловдив и с главния надзирател, който към онзи момент заместваше началникът на ареста, отсъстващ поради ползване на отпуск.

От 2009 г. следственият арест се помещава в двуетажна масивна сграда, находяща се в гр. Пловдив, бул. „Александър Стамболийски“ № 4.

Помещенията, в които се настаняват задържани лица са:

- 2 спални помещения с по 2 легла с квадратура от 11 кв. м.;
- 56 спални помещения с по 3 легла с квадратура от 14,74 кв. м.;
- 2 спални помещения с по 4 легла с квадратура от 18,5 кв. м.

При спазването на нормативните изисквания на база 4 кв. м., обектът разполага с общ капацитет за **180 души**. **Към момента на проверката в ареста бяха настанени 110 лица, сред които две жени, пет непълнолетни, трима чужди граждани.**

Видно от представена справка през 2025 г. в Арест Пловдив са били настанени общо 1033 задържани лица, от които 124 жени, 13 непълнолетни и 54 чужди граждани.

В периодът от 01.01.2026 до 19.03.2026 г. в обекта са настанени общо 197 души, от които 14 жени, 9 непълнолетни и 3 чужди граждани.

От администрацията на ареста споделиха, че отдавна броят на настанените задържани лица при тях не е бил под 100 души.

Спално помещение и санитарен възел към него

Всяко спално помещение на ареста има достъп до естествена светлина, обзаведено е с легла, масички, столчета, закачалки и разполага със самостоятелен санитарен възел.

По време на обиколката много от задържаните лица се оплакаха от наличието на дървеници. Някои от тях имаха ухапвания по различни части на тялото.

Задържано лице с множество ухапвания от дървеници по ръката

От администрацията на ареста споделиха, че имат обучен служител, който редовно пръска с препарати срещу вредители, а на новопостъпилите настанени лица дрехите се съхраняват в хладилна камера за евентуално ликвидиране на дървеници и техните лаври. Въпреки полаганите усилия от страна на персонала, екипът на НПМ констатира, че дървениците представляват сериозен проблем за задържаните лица. В едно от спалните помещения споделиха, че предишната вечер от тоалетната им излязъл плъх.

С оглед на горното, омбудсманът в качеството си на НПМ, отправя препоръка до главния директор на ГДИН да бъдат предприети спешни мерки за борба срещу вредителите в ареста към ОСИН-Пловдив, а на пострадалите от ухапвания лица да бъде оказана необходимата медицинска помощ.

Всяко спално помещение се затваря с метална врата, която е свързана с автоматична система за отключване и заключване. **Към момента на проверката тази система не работеше поради повреда и вратите трябваше да се отварят ръчно от надзорно-охранителния състав.**

Предвид това, омбудсманът като НПМ отправя препоръка до главния директор на ГДИН автоматичната система за вратите в Арест Пловдив да бъде възстановена и отново въведена в експлоатация.

Храната за задържаните лица се осигурява от кухнята на Затвор Пловдив, като се спазват съответните видове диети при необходимост.

Пригответените ястия за закуска, обяд и вечеря се доставят от двама лишени от свобода в затвора, които я разпределят на порции в специално обособено помещение за това.

Помещение за разпределяне на храната за задържаните лица

След като бъде разпределена на порции, храната се сервира в спалните помещения, където се консумира от настанените лица.

По време на обиколката на обекта, проверяващият екип констатира, че дограмите на прозорците са стари и много от тях не се затварят плътно. Това води до изстудяване на спалните помещения през зимните дни в годината, поради което **омбудсманът на Република България отправя препоръка до главния директор на ГДИН да бъдат предприети действия за смяна на дограмите с нови.**

Настанените лица могат да си закупят необходими за тях продукти от лавката на Затвор Пловдив, която се намира в близо до ареста. Пазаруването от нея се извършва съобразно утвърден график.

На задържаните им се осигурява възможност да провеждат телефонни разговори за своя сметка във времето от 08:30 до 17:00 ч., чрез телефонен апарат от доставчик на телефонни услуги, с който има сключен договор в района на Ареста под охрана и контрол на служител от надзорно-охранителния състав, по ред, определен от началника на ОСИН-Пловдив.

Отоплението на обекта се осигурява чрез газов котел, а топлата вода се затопля и съхранява в два бойлера по 700 литра.

Къпането в ареста се извършва по график в обща баня, облицована с плочки и оборудвана с душиове.

Банята в Арест Пловдив

Обектът разполага още с фитнес зала, където задържаните лица могат да извърват физически упражнения, перално помещение, оборудвано с пералня и сушилня за изпиране на прането на настанените, както и с двор за престой на открито.

Фитнес в Арест Пловдив

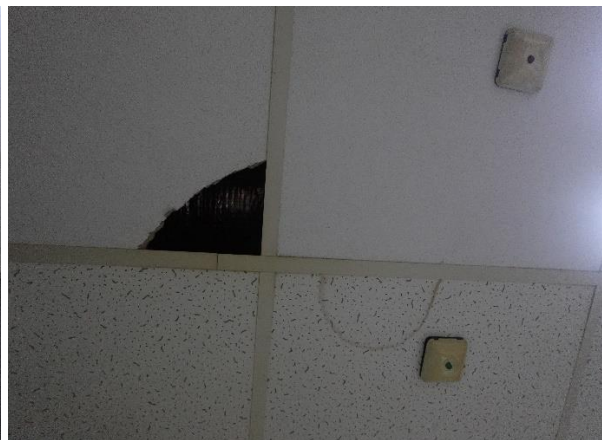

Перално помещение в Арест Пловдив

Помещение за престой на открито

При обиколка на първия етаж от ареста, екипът на НПМ констатира, че има видими щети по окачения таван, поради което омбудсманът на Република България отправя препоръка до директора на ОСИН-Пловдив да бъдат предприети действия за тяхното отстраняване.

Част от видимите щети по окачения таван на първия етаж на Арест Пловдив

Проведени интервюта със задържани лица

В хода на проверката, екипът на НПМ проведе интервюта с много от настанените в обекта лица. Повечето от тях изразиха оплаквания относно материалните условия и най-вече наличието на дървеници в спалните помещения.

Главният надзирател сподели, че на 16.02.2026 г. трима от непълнолетните задържани са извършили опит за бягство. След като преминали през съответните заграждения, отишли на територията на Затвор Пловдив, където са били заловени. По време на неуспешния им опит, две от непълнолетните лица са претърпели наранявания от телената ограда. Едното от момчетата е имало сериозна травма на лявата ръка и се е наложило спешно да бъде конвоирано до специализирано лечебно заведение за оказване на спешна помощ. Дежурните лекари са отказвали да извършат необходимата интервенция, докато не получат съгласие от пълнолетно лице, което отговаря за пострадалия. **По случая служителите на ареста са оказали необходимото съдействие.**

При среща с непълнолетните задържани, проверяващият екип констатира, че раните са им напълно зараснали и имат само останали видими белези от тях. И двете момчета бяха прегледани от лекаря на НПМ, който стигна до заключението, че не са претърпели трайни увреждания.

Непълнолетният, който е трябвало да претърпи операция на ръката, може да я движи свободно и свива в юмрук.

Друг от настанените непълнолетни имаше видими белези под формата на подредени черти, видно причинени от предишни порязвания с остър предмет. В отговор на въпрос от какво са му причинени, момчето сподели, че си ги е нанесло в миналото само заради приятелка.

Трима пълнолетни задържани лица изразиха здравословни оплаквания. И. Т. В. сподели, че едното му ухо е възпалено, М. Е. Г. заяви, че има нужда от стоматологична помощ, а Р. М. Г. съобщи, че страда от проблеми свързани с кръста. Екипът на НПМ незабавно информира ръководството на ареста за състоянието на тези лица. **Същите бяха записани от главния надзирател, за да им се обърне внимание и да бъдат предприети необходимите действия за оказване на съответната медицинска помощ.**

Щатно обепечаване

Според представена информация в Арест Пловдив по длъжностно разписание няма вакантни места. Служителите с работно време от 08:10 до 17:00 ч. и от 08:10 до 20:40 ч. са 1 главен надзирател, 6 командири на отделение и 46 надзиратели.

Почти всички служители от надзорно-охранителния състав са мъже, а две от длъжностите са заети от жени.

Медицинско обслужване

Медицинското обслужване се осъществява от лекар (хирург), на граждански договор, който посещава ареста след работното време на основната си месторабота. На трудов договор е назначена медицинска сестра, която към момента на проверката беше в отпуск.

По данни на началника на ареста, медицинско лице ежедневно обикаля килиите и следи за здравословното състояние на задържаните лица, като нуждаещите се от медицинска или дентална помощ се записват за преглед. Прегледи от външни специалисти се извършват след разрешение от прокурор.

Лицата с абстиненции и психични заболявания се извеждат за консултация в ЦПЗ – Пловдив, а при необходимост и в СБАЛЛС – Ловеч.

При спешни случаи ареста се посещава от екип на ЦСМП – Пловдив като не се съобщава за случаи на отказ.

Съгласно получената справка, през 2025 г. са регистрирани следните случаи на задържани лица с хронични заболявания: Наркомания: **153**; Алкохолизъм: **45**; Психични заболявания: **9**, Съобщили за HIV/СПИН: **6**; Съобщили за хепатит В и С: **20**; Активна туберкулоза: **2**. През настоящата 2026 г., до момента на проверката са както следва: Наркомания: **32**; Алкохолизъм: **7**; Психични заболявания: **3**, Съобщили за HIV/СПИН: **1**; Съобщили за хепатит В и С: **4**; Активна туберкулоза: **0**.

Видно от получената справка, в Регистъра за травматични увреждани на задържаните лица през 2026 г. има регистриран 1 случай, а през 2025г. регистрираните случаи са 20.

От 2026 г. е получено нареждане лекарствените продукти да се осигуряват от ГДИН, по реда, по който ги заявяват и получават в затвора, чрез МЦ на затвора. Лекарствени продукти извън списъка, заплащани частично от НЗОК или други, предписани преди постъпването в ареста или съдържащи наркотични вещества, се осигуряват от близките на задържаните лица. Има възможност, когато задържаните не разполагат с доходи, лекарствените продукти да се заплащат от ГДИН.

Лекарският кабинет разполага с отделна манипулационна, както и с минималното, необходимо за дейността му оборудване. Има спешен шкаф и шкаф с лекарства, които са в срок на годност.

Медицински консуматииви

Медицинска документация

Отсъствието на медицинския персонал не позволи проверка на медицинската документация, като беше достъпен само амбулаторният журнал за прегледи, който се води редовно.

Денталната помощ се оказва от зъболекар в града след получаване на разрешение от прокурора, както и от лекаря по дентална медицина на Затвор - Пловдив, след докладна до началника на затвора.

При проведените интервюта със задържани лица бяха обсъдени поставените от тях въпроси, имащи отношение към медицинското им обслужване и достъпа им до медицинска помощ.

II. Обекти към ОДМВР- гр. Пловдив Помещения за задържане към Трето РПУ- гр. Пловдив

В Трето РПУ-Пловдив са обособени 4 бр. помещения, всяко с площ 15 кв.м. Всяко арестно помещение е оборудвано е с 2 бр. легла и по един неотваряем прозорец с решетки.

Общият капацитет на ареста е за **до 8 задържани**, с предвидени помещения за жени и непълнолетни.

Според предоставена справка за броя на задържаните лица, за периода от м. април 2025 г. до края на годината са задържани **470** задържани лица. За цялата 2025 г. са преминали общо **634** задържани, спрямо **516** задържани за 2024 г. От началото на годината до деня на проверката- 16 март, през ареста са преминали **102** задържани. Към деня на проверката нямаше задържани лица.

Помещение за настаняване

Място за свиждане

Помещенията са с необходимото осветление и техника за видеонаблюдение на задържаните лица. Арестът е оборудван още с две стаи за провеждане на свиждане и среща със защитник, обзаведени с маси и столове, закрепени неподвижно за пода. Обособен е общ санитарен възел с площ 8 кв.м. с мивка и тоалетна тип „клекало“.

Не са установени бягства и опити за бягства и са създадени достатъчно условия за предотвратяването им.

Проверяващият екип установи, че помещенията са с добри условия, осигурен достъп на дневна светлина. Хигиената се поддържа на добро ниво и не беше установено наличие на вредители. При случаи на настаняване на чужди граждани в арестните помещения са осигурени заклетни преводачи.

Помещения за задържане към 2 РПУ- Пловдив

Във Второ РУ- Пловдив са налични и използваеми три помещения за настаняване на лица, задържани по реда на Инструкция № 8121з-78/2015 г. (Инструкцията), с общ капацитет за **6 задържани лица**.

Към тези помещения са обособени: санитарен възел; помещение за свиждане и срещи с адвокат; помещение за оформяне на документи и съхранение на вещи; помещение за настаняване на лица, подлежащи на принудително довеждане по реда на НПК. Всички описани помещения са разположени в зона за сигурност с контролиран достъп.

През 2025-а година в районното управление са били задържани общо **389** лица, от които - **316** лица по заповеди за задържане, издадени от служители на Второ РУ - Пловдив, а **63 лица** - със заповеди за задържане, издадени от други структури на МВР.

За сравнение, през 2024-а година в помещенията на районното управление са били задържани общо **537** лица, **277** от които - със заповеди за задържане, издадени от служители на Второ РУ - Пловдив.

За изтеклата 2025 година, в помещенията за настаняване на задържани лица във Второ РУ- Пловдив са били настанени общо **13 непълнолетни лица**, от които 12 момчета и едно момиче, всички са задържани за извършени престъпления, както и **общо 13 лица от женски пол**, всички задържани за извършени престъпления.

Задържаните чужденци за 2025-а година са били **общо 18**, в това число и **2 жени**. Според предоставена справка за периода от началото на годината до деня на проверката, в ареста са били задържани **83 лица**. Към деня на проверката **нямаше задържани лица**.

Няма случаи на бягство на задържано лице, на самонараняване, опит за самоубийство или самоубийство на задържано лице, нито случай на задържане на лице за повече от максимално определения от закона срок. Няма постъпили жалби и сигнали от задържани лица за случаи на неправомерна употреба на физическа сила и помощни средства срещу тях.

Помещенията са оборудвани с по едно масивно дървено легло, съответния брой завивки, според сезона, както и следните елементи за сигурност: метални решетки и решетъчни врати, отварящи се навън и заключвани със секретна ключалка, както и плътни метални врати отварящи се навън, осигурени със заключващи механизми и с блокиращо резе от външната страна. Прозорците на помещенията са оборудвани с решетки, а конструкцията на рамките на прозорците не позволява пълното им отваряне отвътре. Осветителните тела са електрически и са изведени извън досега на задържаните лица. Отоплението се осъществява чрез инсталацията за централно топлоснабдяване.

Килия за непълнолетни

Настанените в помещенията задържани лица се охраняват от физическа охрана – пост от един служител, който има възможност да контролира действията на лицата вътре в помещенията с пряко наблюдение през оставени в плътните врати отвори за контрол, както и посредством изградената система за видеонаблюдение в помещенията.

Санитарно-хигиенните помещения предоставят възможност за използване на тоалетна, както и за миене и къпане на задържаните лица. Тези помещения са оборудвани по начин, който ограничава възможността задържано лице да се самонарани.

В коридора към помещенията, на видно място, са поставени телефоните за връзка с Адвокатска колегия – Пловдив, на които може да бъде заявена правна помощ.

Проверяващият екип установи, че килията, предвидени за непълнолетни е с най-ограничен достъп до естествена дневна светлина, тъй като прозорецът е покрит с фолио.

Това създава неблагоприятна среда, несъответстваща на изискванията за осигуряване на достатъчно естествено осветление в местата за лишаване от свобода.

Ниша в една от килиите

Установено бе също, че в друго помещение, е налична обособена ниша с решетка, в която липсва възможност за почистване, като бяха констатирани натрупани отпадъци и следи от течности, и като цяло лоши хигиенни условия.

С оглед на това, омбудсманът като НПМ препоръчва да се предприемат мерки за подобряване на материално-битовите условия в посочените помещения, както следва:

1. да се премахне частично поставеното фолио от прозореца с цел осигуряване на достъп до естествена дневна светлина в помещението за непълнолетни лишени от свобода;
2. да се извърши ремонт на второто помещение, включително чрез премахване на преграждащата конструкция (ниша), позволяващо неговото ефективно използване и поддържане на необходимите хигиенни условия.

Медицинско обслужване в помещенията за задържане при ОДМВР- Пловдив

Медицинското обслужване в двете проверени РПУ се извършва по идентичен начин, от екипи на Центъра за спешна медицинска помощ (ЦСМП), на задържани лица, попълнили в декларацията при приемането, че желаят преглед, както и на лица във видимо недобро здравословно състояние. Прегледът се отразява във фиш за спешна медицинска помощ. Пациенти, които по преценка на медицинския екип се нуждаят изследвания, консултации и хоспитализация се транспортират до УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД, гр. Пловдив.

От ръководството на 3 РПУ съобщават, че от болницата отказват и връщат задържани лица, за които е установено, че са в нетрезво състояние.

При предходната проверка омбудсманът е препоръчал на МВР да проучи целесъобразността и възможността за разкриване на отрезвители в населени места с повишен брой нарушители, употребили алкохол, но такива към момента не са разкрити.

**В РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА, ОМБУДСМАНЪТ
КАТО НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ ОТПРАВЯ
СЛЕДНИТЕ ПРЕПОРЪКИ:**

До министъра на правосъдието:

1. Да бъдат отпуснати финансови средства и предприети действия за извършването на ремонтни дейности по фасадата на Затвор Пловдив;
2. Да бъдат открити конкурсни процедури за заемане на свободните длъжности в Затвор Пловдив.

До главния директор на ГДИН:

1. Да бъдат предприети спешни мерки за борба срещу вредителите в Арест Пловдив, а на пострадалите от ухапвания лица да бъде оказана необходимата медицинска помощ;
2. Да бъдат предприети действия по възстановяване и въвеждане в експлоатация на автоматичната система за вратите в Арест Пловдив;
3. Да бъдат предприети действия за смяна на дограмите на прозорците в Арест Пловдив с нови;
4. Да бъдат осигурени средства за оборудване на лекарския кабинет в ЗООТ „Хеброс“ с необходимото за дейността му оборудване, медицинска апаратура и консумативи, както и спешен шкаф с лекарствени продукти;
5. Да бъдат предприети действия за издаване на съответното разпореждане за въвеждане в експлоатация на преходното отделение в ЗООТ „Хеброс“, с оглед осигуряване на неговото ефективно функциониране и използване по предназначение;
6. Да бъдат предприети мерки за преодоляване на констатираните неподходящи условия в помещението за хранене, включително чрез изграждане на нова столова, с цел осигуряване на достойни условия за хранене на лишените от свобода;
7. Да бъде извършена преценка и да бъдат предприети действия за разкриване на допълнителни щатни бройки в ЗООТ „Хеброс“, с оглед осигуряване на необходимото кадрово обезпечаване за гарантиране на сигурността, ефективното изпълнение на служебните задължения и нормалното функциониране на общежитието.

До ДП „Фонд Затворно дело“

Да бъдат предприети спешни ремонтни дейности в санитарния възел на цеха за пластмасови изделия на Затвор Пловдив.

До началника на Затвор Пловдив:

1. Да се учестят периодите на ДДД обработките в спалните помещения, а когато настъпи моментът лишените от свобода да бъдат преместени в ремонтирания затворнически корпус, предварително да бъдат предприети спешни мерки за неутрализирането на всякаква възможност за пренасяне на хлебарки и дървеници в него;
2. Да бъдат предприети действия за поправка на повредената пералня в пералното помещение на затвора и да бъде отново въведена в експлоатация във възможно най-кратък срок;
3. Да бъде закупена трифазна печка, тип фурна за затворническата кухня;
4. Да бъде изграден санитарен възел при училището на затвора.
5. Да бъдат прецизирани случаите на прилагане на мерки за временно физическо ограничаване (изолиране и имобилизиране) на лишени от свобода с психични заболявания, при спазване на изискванията на нормативната уредба относно тяхната продължителност и

показания за прилагане, с оглед недопускане на случаи на нарушени права на лишени от свобода;

6. Да бъдат учестени периодите на пръскане против вредители като временна мярка за спиране на разпространението на вредители в помещенията;

7. За нуждите на ЗООТ „Смолян“ да бъде закупена нова печка за кухнята, както и да се осигури печка, на която лишените от свобода да могат да си приготвят храна самостоятелно;

8. С цел съблюдаване правата на задържаните на достъп до адвокат, на видно място в коридора на следствен арест- гр. Смолян, по възможност до телефонния апарат за провеждане на разговори, да се постави актуален Списък на дежурните адвокати от област Смолян и област Пловдив.

До директора на ОСИН-Пловдив:

Да бъдат предприети действия за отстраняване на щетите по окачения таван на първия етаж на Арест Пловдив.

До директора на Областна Дирекция при МВР-гр. Пловдив

1. Да се премахне частично поставеното фолио от прозореца с цел осигуряване на достъп до естествена дневна светлина в помещението за непълнолетни лишени от свобода;

2. Да се извърши ремонт на второто помещение, включително чрез премахване на преграждащата конструкция (ниша), позволяващо неговото ефективно използване и поддържане на необходимите хигиенни условия.